

Ухилення від сплати митних платежів: правові аспекти притягнення до відповідальності

Експерт Taxlink
Олена Чуйко

Стаття 458. Порушення митних правил

Порушення митних правил є адміністративним правопорушенням, яке являє собою протиправні, винні (умисні або з необережності) дії чи бездіяльність, що посягають на встановлений цим Кодексом та іншими актами законодавства України порядок переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України, пред'явлення їх органам доходів і зборів для проведення митного контролю та митного оформлення, а також здійснення операцій з товарами, що перебувають під митним контролем або контроль за якими покладено на органи доходів і зборів цим Кодексом чи іншими законами України, і за які цим Кодексом передбачена адміністративна відповідальність.

Стаття 485 МК України. Дії, спрямовані на неправомірне звільнення від сплати митних платежів чи зменшення їх розміру, а також інші протиправні дії, спрямовані на ухилення від сплати митних платежів

- **заявлення в митній декларації з метою неправомірного звільнення від сплати митних платежів чи зменшення їх розміру неправдивих відомостей** щодо істотних умов зовнішньоекономічного договору (контракту), ваги (з урахуванням допустимих втрат за належних умов зберігання і транспортування) або кількості, країни походження, відправника та/або одержувача товару,
- **заявлення в митній декларації з тією ж метою неправдивих відомостей, необхідних для визначення коду товару згідно з УКТ ЗЕД та його митної вартості,**
- **надання з цією ж метою органу доходів і зборів документів, що містять такі відомості,**
- **несплата митних платежів у встановлений строк,**
- **інші протиправні дії, спрямовані на ухилення від сплати митних платежів,**
- **використання товарів, стосовно яких надано пільги щодо сплати митних платежів, в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано такі пільги.**

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 300 відсотків несплаченої суми митних платежів.

Ухвала Вищого адміністративного суду України від 31 травня 2017 року у справі № К/800/24305/16

«...склад правопорушення, передбаченого статтею 485 МК, передбачає, з-поміж іншого, те що особа, яка його вчинила, діяла умисно, тобто усвідомлено, цілеспрямовано чинила так, щоб уникнути від сплати митних платежів (у тому числі й сплати їх у меншому розмірі). Отож, зовнішній прояв (винного, протиправного) діяння (передбаченого статтею 485 МК) обов'язково повинен поєднуватися з умислом суб'єкта його вчинення на посягання на охоронювані законом суспільні відносин (встановлений законом порядок сплати податків та зборів).»

Стаття 459. Відповідальність за порушення митних правил

Суб'єктами адміністративної відповідальності за порушення митних правил можуть бути громадяни*, які на момент вчинення такого правопорушення досягли 16-річного віку, а при вчиненні порушень митних правил підприємствами - посадові особи цих підприємств.

* громадяни - фізичні особи: громадяни України, іноземці, особи без громадянства

Ухвала Вищого адміністративного суду України від 19 липня 2017 року у справі № К/800/574/17

«... зовнішній прояв (винного, протиправного) діяння (передбаченого статтею 485 МК) обов'язково повинен поєднуватися з умислом суб'єкта його вчинення на посягання на охоронювані законом суспільні відносин (встановлений законом порядок сплати податків та зборів)».

«...суб'єкт порушень митних правил, визначених вказаними статтями є спеціальним, тобто крім загальних ознак, визначених частиною другою статті 459 Митного кодексу України, наділений ще й спеціальними додатковими ознаками. В даному випадку це особа, яка самостійно здійснює декларування або від імені якої здійснюється декларування (декларант).»

ч. 4 ст. 380 МК України

Тимчасово ввезені транспортні засоби особистого користування можуть використовуватися на митній території України виключно громадянами, які ввезли зазначені транспортні засоби в Україну, для їхніх особистих потреб.

Такі транспортні засоби не можуть використовуватися для цілей підприємницької діяльності в Україні, бути розкомплектовані чи передані у володіння, користування або розпорядження іншим особам.

Постанова Малиновського районного суду м. Одеси від 12 травня 2016 року у справі № 521/186/16-а

«За змістом ст. 485 МК України, склад вказаного порушення обумовлює наявність особливої мети ухилення від сплати податків та зборів або зменшення їх розміру. Наявність такої мети можливе лише в діях особи, відповідальної за дотримання митного режиму тимчасового ввезення, яка є декларантом та платником вказаних митних платежів та якій надано пільги з їх сплати.

Оскільки ОСОБА_1 не є декларантом відповідного транспортного засобу та особою, відповідальною за дотримання режиму тимчасового ввезення, а також не є платником митних платежів при його ввезенні на територію України на вказаних умовах, в діях особи не може бути мети ухилення від сплати митних платежів та складу відповідного правопорушення».

Стаття 293 МКУ. Особи, на яких покладається обов'язок із сплати митних платежів

1. Особою, на яку покладається обов'язок із сплати митних платежів, є **декларант**.
3. Крім осіб, зазначених у частинах першій і другій цієї статті, особами, на яких покладається обов'язок із сплати митних платежів, є:
 - 3) у разі недотримання положень цього Кодексу щодо користування та розпорядження товарами або виконання інших вимог і умов, установлених цим Кодексом для застосування митних режимів, що передбачають умовне повне або часткове звільнення від сплати митних платежів, - **особи, відповідальні за дотримання митного режиму;**
 - 4) у разі невиконання зобов'язань щодо використання чи споживання товарів, що випливають з умов цільового використання, за яких надається податкова пільга при випуску товарів для вільного обігу, - **особа, на яку покладається обов'язок щодо виконання таких умов**

Стаття 180. Платники податку

180.1. Для цілей оподаткування платником податку є:

3) будь-яка особа, що ввозить товари на митну територію України в обсягах, які підлягають оподаткуванню, та на яку покладається відповідальність за сплату податків у разі переміщення товарів через митний кордон України відповідно до Митного кодексу України, а також:

- особа, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, які передбачають повне або часткове умовне звільнення від оподаткування, у разі порушення таких митних режимів, встановлених митним законодавством;

- особа, яка використовує, у тому числі при ввезенні товарів на митну територію України, податкову пільгу не за цільовим призначенням та/або всупереч умовам чи цілям її надання згідно із цим Кодексом, а також будь-які інші особи, що використовують податкову пільгу, яку для них не призначено.

Стаття 185. Визначення об'єкту оподаткування

185.1. Об'єктом оподаткування є операції платників податку з:

в) ввезення товарів на митну територію України.

З метою оподаткування податком на додану вартість до операцій з ввезення товарів на митну територію України та вивезення товарів за межі митної території України прирівнюється поміщення товарів у будь-який митний режим, визначений Митним кодексом України.

Стаття 469 МК України. Неправомірні операції з товарами, митне оформлення яких не закінчено, або з товарами, що перебувають на тимчасовому зберіганні під митним контролем

2. Зміна стану товарів, митне оформлення яких не закінчено, або товарів, що перебувають на тимчасовому зберіганні під митним контролем на складі тимчасового зберігання, на складі організації - отримувача гуманітарної допомоги або на митному складі, користування та розпорядження ними без дозволу органу доходів і зборів, а так само невжиття передбачених частиною четвертою статті 204 цього Кодексу заходів щодо товарів, строк тимчасового зберігання яких під митним контролем на складі тимчасового зберігання, на складі організації - отримувача гуманітарної допомоги або на митному складі закінчився, -

тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ухвала Вищого адміністративного суду від 19 травня 2016 у справі № К/800/44992/15

резидент «...не є особою, що вчинила порушення частини 4 статті 380 Митного кодексу України, а тому не може бути суб'єктом для притягнення до адміністративної відповідальності».

Дякую за увагу!

вул. Велика Васильківська, 9/2, оф. 69
м. Київ, 01004
тел. 044 500 7772
chuiko.o@jurimex.ua